

פרשת שמיני וההגדה של פסח: לגעת בכאב מתוך

אמונה

1. לגעת בכאב מתוך אמונה כתנאי ליצירת כלים

וַיִּקְחוּ בְנֵי אֶהָרֶן נֹדֵב וְאַבְיָהוּא אִישׁ מִחֶמְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בְּהֵן אֵשׁ וַיִּשְׂמוּ עָלֶיהָ קִטְרֶת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֲתֶם: וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה': וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהָרֶן הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' לֵאמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדָּשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכְפַּד וַיִּדָּם אֶהָרֶן (ויקרא י, א-ג)

2. הקודש כעילוי הרצון

כשמרגיש האדם שרצונו הוא רפוי, צריך הוא להתאמץ לחזקו בכל מיני אימוץ, כדי שיוכל להוציא אל הפועל כל דבר טוב (ראי"ה קוק, אורות הקודש ג, עז)

3. אחרי המעשים נמשכים הלבבות: אמונה

כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש (ברכות כח, א)

4. שינוי תפיסה

כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין (ברכות סג, א)

5. קורבן פסח: לצאת מקליפת מצרים

וכל זה תבין כי לשון 'גלה' ו'גאל' אותיות שניהם שוות, רק שבלשון 'גאל' נרמז בו שהוא יתברך גאל אותם מכל ד' רוחות עולם, ומאחד את הפיזור שלהם. וכל אחדות בעולם הוא באמצע, שהקצוות הם מחולקים, והאמצע אחד. ולכך האל"ף, שהוא האחדות והקבוצ מן הפיזור, הוא באמצע התיבה. אבל 'גלה' הוא בה"א, שהוא פיזור, והפיזור הוא בד' רוחות בכל הקצוות, וגם באמצע. שהדבר שהוא מפוזר - הוא מפוזר בכל השטח, שהוא כולל ארבע רוחות וגם באמצע. אף שהאמצעי אינו פיזור, דבר זה מה שיש בהם האמצעי בא להורות כי נשאר בישראל כח אחדות וקבוצ (מהר"ל, נצח ישראל, א)

6. כוס ראשונה: קדש כתכלית

לְפִיכָּהּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד חַיֵּב לִזְמַר, בְּשִׁבְלֵי נִבְרָא הָעוֹלָם (סנהדרין ד, א) עד שיש ביד כל אחד מישראל ליתן כוח קדושה מצדו אל היום, לקדש את היום (עולת ראי"ה ב, רנד)

7. ורחץ: תשובה אל שלמות האמצעים.

כוח חיים הפעיל בעולם, והוא דוחף כל דבר לגדול בהוויה לעבר השלמות והקדושה (אורות הקודש ב, תקכב). ההכרה שיש בנו חלקים טמאים מעוררת רגשות של תשובה עילאה, תחושה של "פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד" (תהילים נא, ה)

8. כרפס: הסתמי וטיפול פרדוקסאלי

אכילת הירק ללא תאוה - ללא הרגשת צורך, היא מועילה וגם נאכלת לתיאבון ואינה מעוררת תאוה לעוד.

אין בטובה למעלה מענג ואין ברעה למטה מנגע (ספר היצירה ב, ד)

9. 5 שלבי טיפול

אוהוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים: שלב הוצאת הסבל, טורח משא (שמות ו, ו רש"י שם). ובלשון הרב קוק: "לדלות מתוך המחשכים הלזה, רב פנינים ורגשות מרוממות" (שמונה קבצים ז, רכ')

בוהצלתי אתכם בעבודתכם, להפריד הצל מן החושך, זו עבודה של **הבדלה**. שהרי החולי בנפש מסתיר מידות רעות אשר ידמו רע שהוא טוב וטוב שהוא רע (שמונה פרקים לרמב"ם פרק

ב). דרך העבודה על המודעות העצמית ילמד האדם לחוש ולהבין את מקומו של החולי וסיבת המציאות שלו. שלב זה עלול להיות ארוך יותר לבעלי גאוה, שהיא כידוע ראש לכל המידות הרעות. יש פסיכולוגיה שמסתפקת עד שלב זה שבו האדם נשאר חולה וחכם.

גוגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדולים. זו הפסיכואנליזה, או דמיון מודרך, כלומר נסיעה עמוקה אל תוך עולם סיבת המהות, זרוע נטויה והוצאת הדיבור הסמוי, ב'שפתיים גדולים'. כדי לגאול מכל החוויות הקשות ולאחד את פיזורן (נצח ישראל, מהר"ל, א) בא שלב **ההמתקה**. ללא השלבים הקודמים של ההכנעה וההבדלה, חפירה זו עלולה להישאר ברמה של 'טחינת רגשות' גרידא ללא גילוי ה-א העצמי, ללא הגאולה של האור הפנימי הנשמתי, כלומר ללא תיקון של ממש.

דולקחתי לי לעם, הוא הטיפול האמיתי, בניין ה"זה לעומת זה". כלומר הלימוד והבנייה העצמית יבואו רק ממקום הנפילה, כי אין אדם נולד אלא במקום כפרתו (בראשית רבא פי"ד) מקום שגרם את החטא שם תהיה כפרתו (כלי יקר בראשית ג, כג)

ה**והבאתי** אתכם אל הארץ. שינוי סביבה, מציאות אחרת, על מנת למנוע חזרת החולי. הבאתו אל המקום הכי מתאים לו, ששם יוכל לגדול. כך מסירים את התנאים הקשים במציאותו הקודמת שגרמו לו לזעוק. זהו הטיפול ה**חברתי**, הסוציולוגי, הכולל לדוגמה ייעוץ כלכלי, או לימוד מיומנות חברתית.

10. עשר ניסיונות להתחבר לעשר כוחות נפש

עשר	מאמרות ¹	מכות ²	דיברות ³
כתר	בראשית	בכורות	אנוכי
חכמה	אור	חושך	לא יהיה לך
בינה	רקיע	ארבה	לא תשא
חסד	יקוו המים	ברד	שבת
גבורה	תדשא הארץ	שחין	כבד את אביך
תפארת	מאורות	דבר	לא תרצח
נצח	ישרצו המים	ערוב	לא תנאף
הוד	חיה ובהמה	כנים	לא תגנוב
יסוד	אדם	צפרדע	לא תענה
מלכות	שבת	דם	לא תחמוד

11. אכילת המרור כתנאי לאכילת מצה

מ-פה רך לפה רע עד פה חס.

¹ בראשית א
² שמות י-יב
³ שמות כ